

Življenjepis: Prof. dr. GOJKO STANIČ, univ. dipl.iur.

Rojen 15. Maja 1940 v Ljubljani. Obiskoval sem realno gimnazijo v Ljubljani in maturiral leta 1959. Od leta 1957 sem bil predsednik mladinske organizacije. Avgusta 1958 sem se udeležil mladinske delovne akcije v Angliji. Leta 1959 zastopal jugoslovansko mladino na New York Herald Tribune Forum v ZDA – tri mesece.

Diplomiral sem na Pravni fakulteti v Ljubljani leta 1963.

Leta 1975 sem bil štipendist Eisenhowerjeve fundacije. Prepotoval sem ZDA in spoznal način življenja Američanov.

Leta 1976 sem magistriral iz političnih znanosti na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani, kjer je sem leta 1982 tudi doktoriral na temo »Marxova in Engelsova teorija partije«.

Od leta 1986 do 1990 sem obiskoval seminarje in predavanja večine tujih predavateljev na Šoli za management na Brdu pri Kranju.

Od leta 1957 do 1963 sem bil mladinski aktivist in udeleženec petih prostovoljnih delovnih akcij.

Leta 1963 sem v vlogi ideologa slovenske mladinske organizacije pisal prvi politični protibirokratski program.

Od leta 1963 do leta 1974 sem kot poklicni politik najprej delal dve leti v vodstvu slovenske mladinske organizacije, po letu 1966 pa do leta 1969 v vodstvu mestne organizacije ZK Ljubljana, ter nato od leta 1969 do 1974 kot sekretar Univerzitetnega komiteja Zveze komunistov Slovenije in kot član sekretariata Centralnega komiteja ZK Slovenije. Univerzitetni Komite ZKS je pod mojim vodstvom deloval zelo svobodno in avtonomno. Pisal sem teze za konferenco ZK glede visokega šolstva in znanosti in teze glede socialnih razlik. ZKS se je tedaj opredelila za socialno primerni plačni razpon 1 : 5 povprečnih plač.

Ko je Tito po letu 1972 iz politike odstranil svobodno misleče funkcionarje, ki ga niso ubogali, sem se na svojo željo leta 1974 poslovil od politike in se usmeril v temeljno družboslovno raziskovalno delo. Ugotovil sem, da v politiki ni mogoče odločati, če nimaš zadosti osebnih izkušenj iz poslovnega sveta ali se nisi uveljavil z strokovnim znanstvenim delom.

Leta 1975 sem napisal knjigo o ameriški družbi. Bil sem soavtor knjige o povojni zgodovini ZKJ v kateri se napisal poglavja o organiziranosti ZK.

Z empirično raziskavo sem ugotovil, da zaposleni člani ZK v odnosu na vse zaposlene niso privilegirana elita.

Leta 1978 sem se zaposlil na Fakulteti za elektrotehniko in računalništvo, kjer sem postal leta 1986 redni profesor. Predaval sem osnove sociologije in politologije študentom tehniških usmeritev. Prejel sem nagrado Sklada Borisa Kidriča v letu 1985, za knjigi »Marxova in Engelsova teorija partije« in »Članstvo revolucionarne avantgarde«.

V disertaciji na temo »Marxova in Engelsova teorija partije « sem poudarjal, da sta bila oba zagovornika več strankarske parlamentarne demokracije in svobodnega tiska.

Skupno z raziskovalci tehničnih ved sem raziskoval probleme družbenih vidikov robotizacije in razvil metodologijo uvajanja robotov na delovna mesta.

V delavskih svetih samoupravnih podjetij je prevladoval sloj srednjih vodstvenih delavcev v škodo vrhunskih vodilnih osebnosti in inovatorjev ter delavcev.

Zato sem se na pobudo inženirjev robotike lotil problema nujne pomembne preobrazbe družbene lastnine tako, da se spremeni odnos do kapitala in samoupravljavce preobrazi v odgovorne solastnike podjetij. Zagovarjal sem teorijo, po kateri je podjetje lahko uspešno predvsem pod pogojem, da ga vodijo izjemno ustvarjalni poslovodni delavci, ki so obenem lastniki, ki imajo večino glasov, drugi zaposleni pa predvsem sodelujejo pri upravljanju in poslovođenju in jim, kot odgovornim solastnikom, pripada večinski del dobička. Zagovarjal sem načela ekonomske demokracije, dominacije srednjih družbenih slojev in polne zaposlenosti vsega aktivnega prebivalstva.

V razdobju od leta 1986 do 1988 sem z svojimi znanstvenimi deli in neposrednim vplivom na liberalno antidogmatsko usmerjeni krog politikov, bistveno prispeval k osvojitvi pogleda na pozitivno vlogo kapitala v družbi, na uvedbo večstrankarske parlamentarne demokracije in na vstop naše države v Evropsko skupnost. V knjigi Ustava svobode (februar 1988) sem razvil pot prehoda v družbeno ureditev ekonomske demokracije, zlasti z konkretizacijo prehoda od družbene lastnine na zasebno lastnino podjetij. Moje teorije so se leta 1990 odrazile v Markovičevem zakonu o internih delnicah.

V juniju 1989 sem zasnoval Akcijsko raziskavo: Moja delnica in z sodelavci, avgusta 1989 razvil prvi statut delniške družbe v mešani lastnini, na osnovi katerega je 13. decembra 1989 sodišče v Ljubljani registriralo prvo delniško družbo v tedanji Jugoslaviji v mešani lastnini "Alping, d.d.," Ljubljana.

V letu 1991 sem ustanovil svetovalno podjetje SOCIUS, d.d., Ljubljana in v letu 1994 Inštitut za delničarstvo, Ljubljana.

V času lastninjenja družbenega kapitala sem napisal več knjig s ciljem, da bi politike prepričal, da je v pogojih, ko so ljudje glavni produkcijski tvorniki najboljše, da so zaposleni odgovorni solastniki bivših samoupravnih podjetij. Ostro sem nasprotoval podržavljenju samoupravnih podjetij in degradiranju samoupravljalcev v mezdne delavce domače tajkunske elite in tujega kapitala. Zato od uvedbe »demokracije« leta 1990 doživljam blokado v tisku.

Poudarjal sem nujnost dokapitalizacije samoupravnih podjetij na podlagi zakona o internih delnicah.

Leta 1994 sem ostro nasprotoval diskriminaciji izvoznih podjetij in ustanovil Gospodarsko interesno združenje izvoznikov.

Teorijo partnerske delniške družbe sem preizkušal v praksi saj sem kot svetovalec sodeloval pri lastninjenju več kot 180 samoupravnih podjetij.

Analize so že leta 1997 pokazale, da najboljše od vseh olastninjenih samoupravnih podjetij delujejo tista, v katerih so vodilno lastniško vlogo prevzeli sposobni poslovodni delavci skupno z sodelavci.

Politika je bila in je še danes takim podjetjem nenaklonjena, ker ščiti interese tajkunov in tujega kapitala.

Junija 1991 je pedagoško znanstveni svet Fakultete za elektrotehniko in računalništvo sprejel sklep o ukinitvi poučevanja predmeta Sociologija in pravo z ciljem, da se me iz cehovskih in političnih razlogov izključi iz univerze.

Od septembra 1991 sem bil zaposlen v SOCIUS, d.d., Ljubljana, nato pa od leta 1997 na svojem Inštitutu za delničarstvo.

Od leta 1991 dalje sem svoje znanstveno delo financiral sam iz zaslužka na podlagi gospodarskega svetovanja.

Že leta 1990 sem ostro nasprotoval razprodaji slovenskih podjetij tujcem. Uprl sem se prodaji NLB. Dosledno ščitil nacionalne interese in nasprotoval prodaji dobrih slovenskih podjetij tujcem.

Od leta 1989 sem poleg teoretičnih knjig razvijal tudi uporabne modele splošnih pravnih aktov in pogodb, s pomočjo katerih v praksi podjetij uveljavljam svojo teorijo partnerske družbe. Razvil sem preko 3000 strani modelov aktov, ki jih uporabljajo delniške družbe in številne družbe z omejeno odgovornostjo.

Decembra 1999 sem s skupino partnerjev ustanovil PROPHETES d.d., partnersko družbo, ki se ukvarja z zbiranjem in vlaganjem tveganega kapitala. V slovenski družbi sem izredno težko zbiral tvegani kapital za velike, toda zelo tvegane, razvojne projekte. Država ne pomaga s svojimi sredstvi. Ker smo istočasno razvijali projekte in zbirali kapital, smo zašli v finančne težave. Vlaganja so prenehala takoj, če karkoli ni šlo čisto po napovedih. Z izjemnimi naporami sem uspel zbrati toliko sredstev, da se je do konca razvilo program lahkih aluminijastih zložljivih vozičkov na ročni električni pogon v družbi MYCYCLE d.o.o. Ljubljana in program ogledal za mrtve kote in vzratnih ogledal za avtomobile in kolesa. Izdelki obeh programov so visoko funkcionalno konkurenčni,

dobičkonosni in dobro sprejeti pri uporabnikih. Ker v Sloveniji nisem uspel pridobiti zadosti vlagateljev, od leta 2006 iščem kapital pri evropskih partnerjih.

Leta 2008 sem ustanovil družbo G.Stanič-svetovanje in raziskave d.o.o.. V letu 2008 – 2009 in 2010 sem delal na projektih udeležbe delavcev na dobičku in na pisanju knjige » Načela sreče«.

V oktobru 2009 sem se lotil problematike slovenske energetike. Zavzemam se za brezogljčno in ceneno elektriko ter toplo vodo.

Pomembnejša samostojna dela

- ZDA na križpotju, Mladinska knjiga 1975. leta, 214 str.
- Razvoj Marxove in Engelsove teorije partije, Komunist, leta 1984, 672 str.
- Družboslovni vidiki robotizacije , Fakulteta za elektrotehniko in računalništvo,1984
- Kako naprej, Ljubljana, Delavska enotnost, 1986, 75 str.
- Kako dalje, Beograd, RO "Centar" OOUR "Grafo Servis", leto 1986, 117 str.
- Znanstvena in tehnološka politika Švedske in Norveške, Ljubljana, ZOTKS, leta 1988, 100 str.
- Naučna i tehnološka politika Švedske i Norveške, Ljubljana, ZOTKS, 1988, 100 str.
- Demokratična partija, Ljubljana, ZOTKS, 1988, 644 str.
- Ustava svobode, Ljubljana, ZOTKS, 1988, 142 str.
- Ustav slobode, Ljubljana, ZOTKS, 1988, 142 str.
- Delniška družba v mešani lastnini in podjetniška zakonodaja, Ljubljana, Domus, 1990, 106 str.
- Ureditev invencijsko-inovacijske dejavnosti, Ljubljana, Domus, 1990, 116 str.
- Statut delniške družbe, Ljubljana, Domus, 1990, 27 str.
- Oblast in lastnina, Ljubljana, Moja delnica d.o.o., 1991, 139 str.
- Vlast i lastništvo, Ljubljana, Moja delnica d.o.o., 1991, 146 str.
- Moje delnice 1, Ljubljana, Socius d.d., 1993, 63 str.
- Moje delnice 2, Ljubljana, Socius d.d., 1994, 65 str
- Vsakemu svoje; prva in druga izdaja 4-65, 1992 (A.Bajt, S.Pretnar, G.Stanič, P.Glavič, J.Pučnik)
- Statut delniške družbe v mešani lastnini , Domus 1989, 176 str.
- Partnerska delniška družba, Inštitut za delničarstvo, 1997 – 150 str.
- Partnerised Joint Stock Company, Inštitut za delničarstvo, 1997 - 150 str.
- Splošni akti delniške družbe, Inštitut za delničarstvo, 1998- 700 str.
- Splošni akti podjetja- organizacija in poslovanje, Inštitut za delničarstvo, 1999, 191 str.
- Splošni akti podjetja- računovodstvo in finance, Inštitut za delničarstvo, 1999, 156 str.
- Splošni akti podjetja-delovna razmerja in varnost, Inštitut za delničarstvo, 1999, 383str.
- Splošni akti družbe z omejeno odgovornostjo, Inštitut za delničarstvo, 1999, 1000 str.
- Manifest nove ekonomije, Inštitut za delničarstvo, (G.Stanič, V.Merhar, V.Rupnik, M. Mihelčič, P.Štular, P.Glavič) 587 str.
- Delovna razmerja, Inštitut za delničarstvo 2005, 991 str.

Ljubljana, 15. maj 2010 .